

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirðstjóri: Krisjan Dahl
Bláðólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kálmur Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

tjak og meiningar

Kjarnorkuverkið í Dounreay í Norðurskotlandi

Tað er at fegnast um, at føroyingar eru við at vakna, nú teir hava fingið varhugan av, hvat liggur aftanfyrir ætlanum um at byggja hetta sera vandamikla kjarnorku- endurnýtsluverk, sum liggur bert fáar kilometrar frá oyggjum okkara.

Í blaðnum hava staðið fleiri greinir, sum hava viðgjørt ætlanina um verkið, og somuleiðis er víst á, hvussu álvarsom hóttaðin móti grannalond- unum vil verða. Serliga er tað Tingakrossur, sum í fleiri blaðgreinum hevur viðgjørt málið. Men tá sama blað skriver, at FNU ikki hevur gjørt nakað hesum viðvíkjandi, skal verða sligið fast, at

Føroya náttúru- og um- hvørvisverndarfelag longu á sumri 1985 fekk áheitan um stuðul frá CADE (Campaign against Dounreay Expansion), og lögdu vit málið fram á norðurlenskum um- hvørvisfundi í Stokholm longu tann 17. nov. 1985.

Síðani er stórt arbeiði gjørt við at savna upp- lýsingar frá ensku stjórnini um ætlanina og annars at fáa Føroya Landsstýri at móttæla. Sjálvsagt skuldi ein trúð, at málið var í góðum hondum í Landsstýrinum, men vit hava sæð, hvussu drúgv tíð skuldi ganga, áðrenn politikkarar okk- ara fóru at gera um seg av álvara.

FNU hevur framhald- andi ta uppfatan, at ætlanin um at byggja kjarn- orkuendurnýtsluverkið í Dounreay er so álvarsom og ein so stór hóttaðin ímóti øllum lívi í nánd, at tað er ein sjálfvfygja, at føroy- ingar móttæla gjøgnum hægsta myndugleikar landsins og nokta at ger- ast grannar hjá hesum oyðandi risa kjarnorku- verki.

Og sum lorkvísingurin segði, vónandi verður lurtað betur eftir hesum móttæli, enn teimum, ið Landsstýrið vanliga fær.

Heilsan

Føroya náttúru- og umhvørvisverndarfelag (FNU)

Hvar er kommunala eftirlitið?

ADRASTAÐNI í blaðnum í dag sigur Lasse Klein, landsstýris- maður í samferðslumálum, at fáa kommunurnar loyvi til hvat sum helst, er kaos í samfelagnum og hetta kann landsstýrið ikki loyva.

HETTA SIGUR landsstýrismaður- in í samband við flogvallarætlan- inar hjá Tórshavn kommunu, tí, fær henda kommunan loyvi til at gera tilíkar kanningar, mugu eisini aðrar kommunur í landinum fáa loyvi til tað sama.

VÆL SAGT, harra landsstýris- maður. Nú er bert at vóna, at Lasse og aðrir landsstýrismenn taka hesi orð í eins stórum álvara sum tey sýnast at vera søgd í.

EIN PARTUR av landsumsitingini skal eittast at vera Kommunala Eftirlitið. Lítið hevur verið at hoyrt frá hesum, hóast uppgáurnar ivaleyst eru stórar. Tann fyrsta kommunan í landinum, sum hetta Kommunala Eftirlit skuldi havt eyguni eftir, er høvuðsstaður landsins, Tórshavn.

HER FER mangt lógið og óhugna- ligt fram, sum ger tað ótrygt at vera borgari í hesum býi.

FLOGVALLARMÁLID er bert eitt. Í hesum máli er ein einsamallur maður — býrádsformaðurin — farin undir at skipa fyri kanning- um, sum fyríbils eru mettar at kosta borgarunum fimm miljónir. Harafturat fara hesar kanningar fram í eini aðrari kommunu, sum als ikki hevur samtykt at vera við í hesum kanningum. Kommunus- týrslimirnir í hesi kommunu vita als einki um hesar kanningar á teirra egna øki.

ØLL minnst vit eisini hvussu hesin sami býrádsformaður er farin fram í Sundsmálinum. Her var alt dult líka til tað var greitt at samtykkja endaligt í býráðnum, og hvør veit ikki um SMS-málið og hvussu har varð runnið á leist- um fyri ávísam persónum?

oddagrein

TAD SEINASTA — og grovasta dømið um beinleiðis harðræði í býnum, er Ellisheims málið.

Í GJÁR fingur fyra starvsfólk, sum hava arbeiðt á heiminum í mong ár, knappliga boð um, at tær ikki skuldu vísa seg aftur. Uppsagnar- grundin er okkum vitandi, at tær ikki vildu standa skúlarætt fyri býráðsskrivaranum, hóast tær frammanundan høvdu boðað frá, hví tær ikki vildu møta. Nevniliga tí, at politiið hevur málið um hendi, og at tær tí onga orsök síggja til at fara til forhoyr hjá býráðsskrivaranum eisini.

SEINASTA í Ellisheims málinum er eitt prógv um, hvussu býráðið bæði er politi og dómsvald.

FÓLKAFLOKKURIN ræður í bý- num, hjálptur av tveimum smá- flokkum, sum ikki ditta sær at siga sína hugsan um nakað sum helst. Og tann sum kennir Fólk- flokkin, undrast sjálvandi ikki yvir tilíka framferð. Framferðin er nevniliga tann, at starvsfólk kommununar als ikki skulu kenna seg trygg. Dansa tey ikki eftir tónum teirra ráðandi, so kenna tey avleiðingarnar. Og tað eru júst hesar, sum nú fyríbils fyra starvsfólk hava fingið at sanna.

HETTA er so álvarsligt, at eingin kann sita sum passivur eygleiðari — heldur ikki landsstýrið.

t.s.

Ein stór tókk

Í Sosialinum nr. 31 frá 14. mars í ár stendur á síðu 2 ein sera feitt yvirskrift „Heilt óvanligt“. Og so kemur frásøgnin um hend- ingina, tá „Suðringur“ og skiparin fingur hina herðu norsku hondina, vit í

norsku hondina, við tí laga arminum, at fela.

Lat meg fyrst siga harra Kjartan Hoydal, fiski- vinnustjóra, eina hjartans tókk fyri hasa hansara fráluku grein. Eg má siga, at í hesum baldruta kava- veðrinum kendi eg meg sum fyrrverandi fiski- mann og seinni sum ein lítill skipari, fløvan av hasum, ið K. Hoydal, fiski- vinnustjóri, fæddi fram. Sum ein góður og alskinn faðir fyri hasum 24 ára gamla skiparanum á Suðr- ingi. Skyldmaður min og nærum granni eisini.

Mær tykir eisini, at tað er skilgjort ikki í fyrsta umfari at øsa seg upp. Teir plagdu at siga frá, hvussu nógv stíg í talvan visti, tá jarðskjálvtar hava verið. Eg skal við- ganga, at á minum per- sönliga skala stóð 7,5. Vónandi fer hetta tal at lækka sum ristingarnar fara at minka.

Hevði ongin stórri brotsgerð verið gjord í Noregi ella í norður- londum sum so, enn at kasta fiskamjøl í havið aftur! Og soleiðis ikki fara at reypa av, hvussu moing tons av slögvi ein hevur í lastini. Tá ið eg

fiskaði varð roknað við fiski, og ikki hvussu nógvan lort man hevði fingið saman við fiskinum. Eg havi havt varhugan av, at nógv av tí sum kallast lógasmíðir eru ógvuliga líkir tí ein rópar fávitskufyltum manna- skoltum. Tí hatta hevði ongin kvinna fingið seg til, at goymt upp á eitt hvørt burturkast, og ella goyma tað og stea tað enn tá upp í prisi.

Eg veit væl, at handan turkagerðin man kennast beisk í munni hjá mongum norðmanni. Mær er komið fyri oyruni, at tað meir enn so kemur fyri, at norsk skip (fiskiskip) hava úti á Vágssfjørði umskipað fisk úr einum skipi í hitt. Hetta og annað meir, ið ber á sama borðið, er so sanniliga ikki loyvt. Men — men, hann ið ikki etur seg mettán, hann sleikur seg heldur ikki mettán. Her á landi eru vit so væl fyri, at vit rokna fisk fyri fisk, og ikki innvøl fyri fisk.

Høvdu vit føroyingar við hesum reglum kunnað lagt norðmonnum lag á í slíkum máli, so var tað tað. Men tað má ikki kosta so nógv, at ein ungur skip- ari má jarleggjast fyri lívið.

Vil nakar royna hesa stóðu sjálvur, at bota 20.000 kr. og koma heim til reiðaran við rokning til at gjalda 750.000 kr.! Av tí at nakrir norðmenn eru sera fávitskutir!

Hatta hevði ongin russ- ari fingið seg til. Teir eru nógv fittari menn enn so. Vit her í Vági kunnu vátta tað. Eg vóni, at hatta kann ikki bliva til tað, ið er lagt upp til.

Eg skal ongur treytir stilla til norðmenn, men tó so. Um hatta og henda sök fær almenna norska undirtøku, tá skal mín rættliga stóra „globus“ merkjast alt landið við svørtum tushi, t.v.s. landið Noregi.

Her skal eg enda hesa- ferð og vóni tað besta.

Tókk

Vágur 25.3.87
Hentzar Joensen

Beckers

TYGARA
YNSKI —
OKKARA
UPPGÁVA

BECKERS MÁLING
Tef. 13657 · Tórshavn